

**LEGEA nr. 18 din 19 februarie 1991, republicată, actualizată,
a fondului funciar**

Cu modificările și completările ulterioare aduse de:

-
- Legea nr. 44 din 19 ianuarie 2018;
- Legea nr. 231 din 2 august 2018;
- **Legea nr. 105 din 17 mai 2019;**

CAP. I

Dispozitii generale

ART. 1

Terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlu pe baza cărui sunt detinute sau de domeniul public ori privat din care fac parte, constituie fondul funciar al României.

ART. 2

În funcție de destinație, terenurile sunt:

- a) terenuri cu destinație agricolă, și anume:
- terenurile agricole productive - arabile, viile, livezile, pepinierele viticole, pomicole, plantațiile de hamei și duzi, pajiștile permanente, serele, solarele, răsadnițele și altele asemenea;
 - cele cu vegetație forestieră, dacă nu fac parte din amenajamentele silvice, pășunile împădurite;
 - cele ocupate cu construcții și instalații agrozootehnice, amenajările piscicole și de îmbunătățiri funciare, drumurile tehnologice și de exploatare agricolă, platformele și spațiile de depozitare care servesc nevoilor producției agricole;
 - terenurile neproductive care pot fi amenajate în cadrul perimetrelor de ameliorare și folosite pentru producția agricolă;
- b) terenuri cu destinație forestieră, și anume: terenurile împădurite sau cele care servesc nevoilor de cultură, producție ori administrare silvică, terenurile destinate împăduririlor și cele neproductive - stancarii, abrupturi, bolovanisuri, rape, ravene, torenți -, dacă sunt cuprinse în amenajamentele silvice;
- c) terenuri aflate permanent sub apă, și anume: albiile minore ale cursurilor de apă, cuvetele lacurilor la nivelurile maxime de retenție, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale;
- d) terenuri din intravilan, aferente localităților urbane și rurale, pe care sunt amplasate construcțiile, alte amenajări ale localităților, inclusiv terenurile agricole și forestiere;

e) terenuri cu destinatii speciale, cum sunt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale si aeriene, cu constructiile si instalatiile aferente, constructii si instalatii hidrotehnice, termice, de transport al energiei electrice si gazelor naturale, de telecomunicatii, pentru exploatarile miniere si petroliere, cariere si halde de orice fel, pentru nevoile de aparare, plajele, rezervatiile, monumentele naturii, ansamblurile si siturile arheologice si istorice si altele asemenea.

ART. 3

In sensul prezentei legi, prin detinatori de terenuri se intelege titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori detinatori precari.

ART. 4

(1) Terenurile pot face obiectul dreptului de proprietate privata sau al altor drepturi reale, avand ca titulari persoane fizice sau juridice, ori pot apartine domeniului public sau domeniului privat.

(2) Domeniul public poate fi de interes national, caz in care proprietatea asupra sa, in regim de drept public, apartine statului, sau de interes local, caz in care proprietatea, de asemenea, in regim de drept public, apartine comunelor, oraselor, municipiilor sau judetelor.

(3) Administrarea domeniului de interes public national se face de catre organele prevazute de lege, iar administrarea domeniului public de interes local se face de catre primarii sau, dupa caz, de catre prefecturi.

(4) Terenurile din domeniul public sunt cele afectate unei unitati publice.

ART. 5

(1) Apartin domeniului public terenurile pe care sunt amplasate constructii de interes public, pietele, cai de comunicatii, retele stradale si parcuri publice, porturi si aeroporturi, terenurile cu destinatie forestiera, albiile raurilor si fluviilor, cuvetele lacurilor de interes public, fundul apelor maritime interioare si al marii teritoriale, tarmurile Marii Negre, inclusiv plajele, terenurile pentru rezervatii naturale si parcuri nationale, monumentele, ansamblurile si siturile arheologice si istorice, monumentele naturii, terenurile pentru nevoile apararii sau pentru alte folosite care, potrivit legii, sunt de domeniul public ori care, prin natura lor, sunt de uz sau interes public.

(2) Terenurile care fac parte din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile si imprescriptibile. Ele nu pot fi introduse in circuitul civil decat daca, potrivit legii, sunt dezafectate din domeniul public.

(3) Terenurile pe care sunt amplasate retele stradale si parcuri publice, terenurile pentru rezervatii naturale si parcuri nationale, monumentele, ansamblurile si siturile arheologice si istorice, monumentele naturii nu pot fi dezafectate din domeniul public decat in cazuri de exceptie pentru lucrari de interes national.

ART. 6

Domeniul privat al statului si, respectiv, al comunelor, oraselor, municipiilor si judetelor este alcatuit din terenurile dobandite de acestea prin modurile prevazute de lege, precum si din terenurile dezafectate, potrivit legii, din domeniul public. El este supus dispozitiilor de drept comun, daca prin lege nu se prevede altfel.

ART. 7

Fondul funciar si, in mod corespunzator, dreptul de proprietate si celelalte drepturi reale trebuie inregistrate in documentele de evidenta funciara si de publicitate imobiliara prevazute de lege.

CAP. II

Stabilirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor

ART. 8

(1) Stabilirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor care se gasesc in patrimoniul cooperativelor agricole de productie se face in conditiile prezentei legi, prin reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestui drept.

(2) De prevederile legii beneficiaza membrii cooperatori care au adus pamant in cooperativa agricola de productie sau carora li s-a preluat in orice mod teren de catre aceasta, precum si, in conditiile legii civile, mostenitorii acestora, membrii cooperatori care nu au adus pamant in cooperativa si alte persoane anume stabilite.

(3) Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, prin eliberarea unui titlu de proprietate in limita unei suprafete minime de 0,5 ha pentru fiecare persoana indreptatita, potrivit prezentei legi, si de maximum 10 ha de familie, in echivalent arabil.

(4) Prin familie se intelege sotii si copiii necasatoriti, daca gospodaresc impreuna cu parintii lor.

ART. 9

(1) Persoanele carora li s-a reconstituit dreptul de proprietate in limita suprafetei de teren de 10 ha de familie, in echivalent arabil, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta dintre aceasta suprafata si cea pe care au adus-o in cooperativa agricola de productie sau care a fost preluata in orice mod de aceasta, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945 pentru infaptuirea reformei agrare, de familie, indiferent daca reconstituirea urmeaza sa se faca in mai multe localitati sau de la autori diferiti.

(2) Persoanele carora li s-a reconstituit dreptul de proprietate, potrivit legii, in limita suprafetei de teren de pana la 10 ha de familie si carora li s-a aplicat cota de reducere, potrivit art. 14 alin. (3) din lege, pot formula cerere pentru suprafetele de teren care au constituit aceasta cota. Cererile se formuleaza in cazul in care cota de reducere a depasit procentul de 5%.

(3) Cererea se depune la primaria localitatii sau, dupa caz, la primariile localitatilor in a caror raza teritoriala se afla terenul pentru care urmeaza sa fie reconstituit dreptul de proprietate, personal sau prin posta, cu confirmare de primire, pana la data de 31 decembrie 1998, sub sanctiunea decaderii din termen.

(4) Cererea va cuprinde:

- a) numele si prenumele persoanei solicitante si domiciliul acesteia;
- b) calitatea de titular sau de mostenitor al dreptului de proprietate pentru care i s-a reconstituit sau urmeaza sa i se reconstituie acest drept, potrivit prezentei legi;
- c) suprafata de teren care i s-a reconstituit si diferenta pe care o solicita.

(5) La cerere se va anexa:

- a) copie xerox de pe titlul de proprietate care s-a emis sau, dupa caz, de pe procesul-verbal ori de pe fisa de punere in posesie;
- b) copii xerox de pe actele doveditoare ale dreptului de proprietate pentru suprafetele de teren solicitate in plus;
- c) o declaratie in care se va mentiona, pe propria raspundere, suprafata totala de teren atribuita in proprietate, prin reconstituire sau prin constituire, de familie, potrivit prezentei legi, chiar daca aceasta s-a facut in mai multe localitati sau de la mai multi autori.

(6) Primarul va constitui un registru special, parafat, numerotat si sigilat, in care se vor inregistra, in ordine cronologica, cererile depuse de persoanele indreptatite si va emite, la cerere, un bon cu numarul de inregistrare.

(7) Pentru cererile depuse prin posta, pe confirmarea de primire se vor mentiona numarul de inregistrare a cererii si data acesteia.

(8) Primarul sau secretarul consiliului local este obligat sa primeasca cererea si sa o inregistreze, indiferent daca aceasta cuprinde sau nu cuprinde toate mentiunile precizate la alin. (4) si daca nu este insotita de toate actele prevazute la alin. (5). In acest caz, primarul sau secretarul este obligat sa comunice solicitantului ca, pana la data de 31 decembrie 1998, sa depuna toate actele mentionate la alin. (5), sub sanctiunea decaderii acestuia din termen.

(9) Nerespectarea obligatiilor prevazute la alin. (6) de catre primar sau secretar atrage atat raspunderea administrativa si disciplinara a acestuia, potrivit legii, cat si plata de penalitati in conditiile prevazute la art. 894 din Codul de procedura civila sau, dupa caz, si de daune-interese potrivit Codului civil.

(10) Dupa data de 31 decembrie 1998, prevazuta la alin. (3), primarul este obligat ca, in termen de 30 de zile, sa intocmeasca situatia privind categoriile de persoane, terenurile agricole solicitate si balanta fondului funciar pe localitate - comuna, oras sau municipiu - in vederea reconstituirii dreptului de proprietate, potrivit legii. Inlauntrul acestui termen primarul le va transmite prefectului, sub semnatura.

(11) In termen de 15 zile de la primire, prefectul va intocmi situatia privind categoriile de persoane solicitante si balanta fondului funciar pe judet, pe care le va transmite, in acelasi termen, Departamentului pentru Administratie Publica Locala.

(12) Dupa intocmirea balantei fondului funciar la nivel de tara, prin lege se vor stabili suprafetele de teren agricol care vor fi reconstituite.

ART. 10

(1) Persoanele fizice si persoanele juridice carora li s-a reconstituit sau li s-a constituit dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, potrivit prezentei legi, precum si persoanele juridice care au in patrimoniu sau in administrare terenuri agricole ori detin in orice mod asemenea terenuri au obligatia de a da secretarului consiliului local o declaratie in care vor mentiona suprafata de teren agricol atribuita sau, respectiv, detinuta efectiv, in una sau mai multe localitati, iar pentru persoanele fizice, si de la mai multi autori.

(2) Persoanele fizice vor face declaratia pe propria raspundere, iar persoanele juridice, prin reprezentantii lor.

ART. 11

(1) Suprafata adusa in cooperativa agricola de productie este cea care rezulta din: actele de proprietate, cartea funciara, cadastru, cererile de inscriere in cooperativa, registrul agricol de la data intrarii in cooperativa, evidentele cooperativei sau, in lipsa acestora, din orice alte probe, inclusiv declaratii de martori.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in ceea ce priveste suprafetele preluate de cooperativele agricole de productie in baza unor legi speciale sau in orice mod de la membrii cooperatori.

(2¹) Terenurile preluate abuziv de cooperativele agricole de productie de la persoanele fizice, fara inscriere in cooperativele agricole de productie sau de catre stat, fara nici un titlu, revin de drept proprietarilor care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate, pe vechile amplasamente, daca acestea nu au fost atribuite legal altor persoane.

(3) Stabilirea dreptului de proprietate se face la cerere, pe baza situatiei terenurilor detinute de cooperativa agricola de productie la 1 ianuarie 1990, inscrisa in sistemul de evidenta a cadastrului funciar general sau a registrului agricol, corectata cu instrairile legal efectuate de catre cooperativa pana la data intrarii in vigoare a legii.

(4) Cererea de stabilire a dreptului de proprietate se depune si se inregistreaza la primarie in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

ART. 12

(1) In scopul stabilirii dreptului de proprietate prin reconstituirea sau constituirea acestuia, atribuirii efective a terenurilor celor indreptatiti si eliberarii titlurilor de proprietate, in fiecare comuna, oras sau municipiu, se constituie, prin ordinul prefectului*), o comisie condusa de primar.

(2) Comisiile comunale, orasenesti sau municipale vor functiona sub indrumarea unei comisii judetene, numita prin ordinul prefectului si condusa de acesta.

(3) Procedura de constituire si modul de functionare a comisiilor, precum si modelul si modul de atribuire a noilor titluri de proprietate se vor stabili prin hotarare a Guvernului in termen de 15 zile de la data publicarii prezentei legi. Din comisii vor face parte cetateni desemnati de obste din toate categoriile indreptatite, specialisti si functionari publici, precum si conducatorii unitatilor si institutiilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, dupa caz. In comunele constituite din mai multe sate, cetatenii vor fi desemnati proportional cu ponderea numerica a locuitorilor din fiecare sat.

(4) Actele care au stat la baza constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate reprezinta informatii de interes public si sunt deschise liberului acces al cetatenilor. Asigurarea accesului la aceste informatii de interes public se face in conditiile si potrivit procedurii prevazute de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public.

ART. 13

(1) Calitatea de mostenitor se stabileste pe baza certificatului de mostenitor sau a hotararii judecatoresti definitive ori, in lipsa acestora, prin orice probe din care rezulta acceptarea mostenirii.

(2) Mostenitorii care nu-si pot dovedi aceasta calitate, intrucat terenurile nu s-au gasit in circuitul civil, sunt socotiti repusi de drept in termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine din terenurile ce au apartinut autorului lor. Ei sunt considerati ca au acceptat mostenirea prin cererea pe care o fac comisiei.

(3) Titlul de proprietate se emite cu privire la suprafata de teren determinata pe numele tuturor mostenitorilor, urmand ca ei sa procedeze potrivit dreptului comun.

ART. 14

(1) Terenurile cooperativelor agricole de productie situate in extravilanul localitatilor devin proprietatea operatorilor sau, dupa caz, a mostenitorilor acestora, corespunzator suprafetelor aduse sau preluate in orice mod in patrimoniul cooperativei.

(2) Atribuirea efectiva a terenurilor se face, in zona colinara, de regula, pe vechile amplasamente, iar in zonele de campie, pe sole stabilite de comisie si nu neaparat pe vechile amplasamente ale proprietatii, in cadrul perimetrelor actuale ale cooperativelor agricole de productie.

(3) In cazul in care intre suprafata de teren a cooperativei agricole de productie, rezultata prin insumarea suprafetelor de teren aduse de cooperatori sau preluate in orice alt mod de cooperativa, si suprafata de teren actuala au intervenit modificari atat in ce priveste suprafata totala, cat si pe categorii de folosinta, stabilirea proprietatii cooperabililor sau a mostenitorilor acestora se face prin reducerea unei cote proportionale rezultate din scaderea suprafetelor legal folosite in alte scopuri din suprafata totala initiala si proportional cu categoriile de folosinta agricola existente. Nu vor fi afectati detinatorii de suprafete care au proprietati mai mici de 1 ha.

(4) Suprafetele ocupate de plantatii pomicole, viticole, sere, helesteie, amenajari piscicole, pepiniere, constructii administrative si agrozootehnice, precum si cele necesare bazei furajere aferente capacitatilor de productie zootehnice existente in cooperativele agricole de productie pot reprezenta, pe baza optiunii proprietarilor, aport la constituirea unor forme de asociere de tip privat, cu sau fara personalitate juridica.

ART. 15

(1) Membrii cooperatori care, dupa caz, au parasit cooperativa agricola de productie, nu au muncit in cooperativa sau nu locuiesc in localitatea respectiva, precum si mostenitorii acestora pot primi terenurile din extravilan aduse sau preluate in orice mod in patrimoniul cooperativei.

(2) Dispozitiile alineatului precedent se aplica si persoanelor ale caror terenuri au trecut, cu sau fara titlu, in patrimoniul cooperativei agricole de productie fara ca ele sa fi dobandit calitatea de cooperabili, precum si, dupa caz, mostenitorilor acestora.

(3) De prevederile alin. (2) beneficiaza si persoanele detinatoare ale titlurilor de Cavaler al Ordinului "Mihai Viteazul", "Mihai Viteazul cu Spada" si mostenitorii lor, care au optat si carora li s-a atribuit, la data improprietarii, teren arabil, cu exceptia celor care l-au instrainat.

(4) Dispozitiile art. 14 alin. (2) si (3) se aplica in mod corespunzator.

(5) Se vor atribui, la cerere, persoanelor care si-au pierdut total sau partial capacitatea de munca si mostenitorilor celor care au decedat - ca urmare a participarii la lupta pentru victoria Revolutiei din decembrie 1989 - in proprietate, terenuri in suprafata de 10.000 mp in echivalent arabil. Pentru terenurile atribuite, acesti beneficiari nu datoreaza taxe sau impozite.

ART. 16

(1) In cazurile in care in perimetrul unor cooperative agricole de productie au fost comasate si terenuri agricole ale unor proprietari particulari, iar acestia nu au preluat in compensatie alte terenuri, la cererea lor sau a mostenitorilor, ei vor fi repusi in proprietate si li se vor restitui suprafetele in cota echivalenta, in cadrul unor sole stabilite de comisie.

(2) Dispozitiile art. 14 alin. (2) si (3) se aplica in mod corespunzator.

ART. 17

(1) In localitatile cu cetateni romani, apartinand minoritatii germane sau in care locuiesc persoane care au fost deportate sau stramutate, deposedate de terenuri prin acte normative intervenite dupa anul 1944, se vor atribui in proprietate, la cerere, cu prioritate acestora sau mostenitorilor, suprafete de teren din rezerva aflata la dispozitia comisiilor sau se va proceda conform art. 37.

(2) La atribuire, se va avea in vedere suprafata de teren pe care acestia au avut-o in proprietate, fara a se depasi 10 ha de familie, in echivalent arabil.

ART. 18

(1) Terenurile din extravilan aduse sau preluate in orice alt mod in patrimoniul cooperativei agricole de productie de la cooperatori sau de la alte persoane care au decedat si nu au mostenitori, precum si terenurile pentru care nu s-au formulat cereri de restituire raman la dispozitia comisiei.

(2) Toate terenurile cooperativei agricole de productie care nu sunt atribuite conform art. 14-17, precum si terenurile extravilane proprietatea statului aflate in folosinta cooperativei, raman, de asemenea, la dispozitia comisiei, urmand a fi atribuite altor persoane indreptatite, potrivit prevederilor prezentei legi.

(3) Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, sau din domeniul privat al statului, din aceeași localitate sau din alte localități, se pot restitui, la cerere, în condițiile legii, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora care au fost înscriși în anexele privind despăgubirile la regulamentele de aplicare a legilor fondurilor funciar. – se anulează din 1 ianuarie 2016 -

ART. 19

(1) Membrii cooperatori activi care nu au adus teren in cooperativa agricola de productie sau au adus teren mai puțin de 5.000 mp, precum si celor care, neavand calitatea de cooperatori, au lucrat in orice mod, ca angajati in ultimii 3 ani in cooperativa sau in asociatii cooperatiste, li se pot atribui in proprietate loturi din terenurile prevazute la art. 18, daca sunt stabiliti sau urmeaza sa se stabileasca in localitate si nu detin teren in proprietate in alte localitati. Suprafata atribuita in proprietate se va determina tinand seama de suprafata terenurilor, numarul solicitantilor si de suprafata atribuita celor care au adus pamant in cooperativa agricola de productie.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica si persoanelor care au fost deportate si nu beneficiaza de dispozitiile art. 14-16.

(3) Se pot atribui, la cerere, in folosinta agricola, pana la 5.000 mp in echivalent arabil, de familie, personalului de specialitate din serviciile publice comunale, in perioada cat lucreaza in localitate, daca nu are teren in proprietate in aceasta localitate, el sau membrii familiei din care face parte. Dreptul de proprietate asupra acestor terenuri apartine comunei, orasului sau municipiului, dupa caz.

(4) Atribuirea in folosinta nu se poate face in cazurile in care in localitatea respectiva s-au operat reducerile prevazute la art. 14 alin. (3).

(5) La plecarea din localitate persoanele mentionate la alin. (3) au dreptul la despagubiri pentru investitiile facute, cu consimtamantul prealabil al proprietarului si daca sunt utile pe suprafata atribuita.

ART. 20

In situatia in care in unele cooperative agricole de productie nu mai ramane teren disponibil pentru a se atribui suprafata minima prevazuta la art. 8, precum si pentru persoanele prevazute la art. 17 si 19 alin. (1) si (2), comisia va hotari reducerea in cota proportionala a suprafetei ce se repartizeaza pentru a se atribui terenuri in proprietate si acestor categorii.

ART. 21

(1) In localitatile cu excedent de suprafata agricola, cu deficit de forta de munca in agricultura, din terenurile prevazute la art. 18 se poate atribui in proprietate teren pana la 10 ha in echivalent arabil tuturor familiilor care solicita in scris si se obliga sa lucreze aceasta suprafata.

(2) Familiile fara pamant sau cu pamant putin din alte localitati, care solicita in scris, pot primi in proprietate pana la 10 ha teren in echivalent arabil, cu obligatia de a-si stabili domiciliul in comuna, oras sau municipiu, dupa caz, si de a cultiva pamantul primit, renuntand la proprietatea avuta in localitatea lor, din extravilan.

ART. 22

(1) Din terenurile agricole, comisiile vor atribui in proprietate, la cererea comisiilor parohiale ori a altor organe reprezentative ale comunitatilor locale de cult - din mediul rural -, o suprafata de teren de pana la 5 ha in echivalent arabil pentru fiecare parohie sau schit, apartinand cultelor recunoscute de lege, ori de pana la 10 ha teren agricol in echivalent arabil in cazul manastirilor, in masura in care toate aceste asezaminte au posedat in trecut terenuri agricole preluate de cooperativele agricole de productie, iar in prezent nu au asemenea terenuri ori au suprafete restranse. In zonele necooperativizate, reconstituirea dreptului de proprietate se va face din terenurile aflate in proprietatea statului si in administrarea primariilor, la propunerea acestora, prin ordinul prefectului.

(2) Dispozitiile art. 9 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

(3) Organele reprezentative ale unitatilor de cult, recunoscute de lege, din mediul rural, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru suprafata de teren agricol care reprezinta diferenta dintre suprafata de 5 ha, in cazul parohiilor, si suprafata pe care au avut-o in proprietate, dar nu mai mult de 10 ha, si pentru suprafata ce reprezinta diferenta dintre suprafata de 10 ha, in cazul manastirilor si schiturilor, si suprafata pe care au avut-o in proprietate, dar nu mai mult de 50 ha.

(4) Dispozitiile art. 9 raman aplicabile.

(5) Pentru parohiile, schiturile si manastirile din mediul urban, consiliile si organele reprezentative ale acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate in conditiile alin. (3) si (4).

(6) Pot cere reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole care le-au apartinut in proprietate, in limita suprafetelor pe care le-au avut, si organele reprezentative ale altor unitati de cult, astfel:

- a) centrul patriarhal, pana la 200 ha;
- b) centrele eparhiale, pana la 100 ha;
- c) protoieriile, pana la 50 ha;
- d) parohiile din mediul urban, pana la 10 ha;
- e) filialele din mediul rural si urban, pana la 10 ha.

ART. 23

(1) Sunt si raman in proprietatea privata a operatorilor sau, dupa caz, a mostenitorilor acestora, indiferent de ocupatia sau domiciliul lor, terenurile aferente casei de locuit si anexelor gospodaresti, precum si curtea si gradina din jurul acestora, determinate potrivit art. 8 din Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele masuri pentru stimularea taranimii.

(2) Suprafetele de terenuri aferente casei de locuit si anexelor gospodaresti, precum si curtea si gradina din jurul acestora sunt acelea evidentiate ca atare in actele de proprietate, in cartea funciara, in registrul agricol sau in alte documente funciare, la data intrării în cooperativa agricolă de producție sau în lipsa acestora prin orice mijloace de probă, inclusiv declarații autentice de martori.

(2¹) În cazul înstrăinării construcțiilor, suprafețele de teren aferente prevăzute la alin. (2) sunt cele convenite de părți la data înstrăinării, dovedite prin orice mijloace de probă, inclusiv declarații autentice de martori.

(3) Pentru suprafața de teren agricol atribuită de cooperativa agricolă de producție ca lot de folosință, potrivit prevederilor art. 4 din Decretul-lege nr. 42/1990, nu se reconstituie sau nu se constituie dreptul de proprietate persoanei careia i s-a atribuit, indiferent dacă acest teren se află în continuarea grădinii în intravilan sau în alt loc, în extravilan, cu excepția celor stramutați, pentru realizarea unor investiții de interes local sau de utilitate publică.

(4) Dispozițiile alin. (1) se aplică și persoanelor din zonele cooperativizate, care nu au avut calitatea de cooperator.

ART. 24

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, care au fost atribuite de cooperativele agricole de producție, potrivit legii, cooperativelor sau altor persoane îndreptățite, pentru construcția de locuințe și anexe gospodărești, pe care le-au edificat, rămân și se înscriu în proprietatea actualilor deținători, chiar dacă atribuirea s-a făcut din terenurile preluate în orice mod de la foștii proprietari.

(1[^]1) Suprafața terenurilor prevăzute în alin. (1), aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, nu poate fi mai mare decât cea prevăzută în actul de atribuire provenit de la cooperativa de producție, consiliul popular sau primăria din localitatea respectivă.

(2) Foștii proprietari vor fi compensați cu o suprafață de teren echivalentă în intravilan sau, în lipsă, în extravilan, acceptată de ei, iar, dacă nu mai există teren, se vor acorda despăgubiri.

(3) Terenurile situate în intravilanul localităților, aferente construcțiilor edificate de către foștele cooperative de producție, foștele asociații economice intercooperatiste și foștele cooperative de consum, se înscriu în proprietatea actualilor deținători, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) sunt deținători de construcții de la data dobândirii și până la data solicitării înscrierii dreptului de proprietate;

b) fac dovada că imobilul este înregistrat în registrul agricol și a plății impozitelor și taxelor în conformitate cu prevederile legale;

c) pentru terenul aferent construcției nu a fost constituit sau reconstituit dreptul de proprietate;

d) terenurile nu sunt în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

ART. 25

(1) În cazul în care cooperativa agricolă de producție a atribuit loturi în folosință unor cooperatori, în grădinile din intravilan ale foștilor proprietari, asemenea terenuri revin, de drept, în proprietatea deținătorilor inițiali sau a moștenitorilor acestora.

(2) Persoanele care au primit terenuri în condițiile alin. (1) și pe care au efectuat investiții au dreptul la o despăgubire egală cu contravaloarea acestora, dacă nu pot fi ridicate.

(3) Prin investiții, în sensul alin. (2), se înțelege lucrările destinate exploatarea agricolă a terenului.

ART. 26

(1) Terenurile situate în intravilanul localităților, rămase la dispoziția autorităților administrației publice locale, de la persoanele care au decedat și/sau nu au moștenitori, trec în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea consiliilor locale respective, în baza certificatului de vacanță succesorală eliberat de notarul public. În acest sens, secretarul unității administrativ-teritoriale are obligația ca, în termen de 30 de zile de la înregistrarea fiecărui deces al persoanelor respective, să comunice camerei notarilor publici competente datele prevăzute la art. 68 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, cu modificările și completările ulterioare, în vederea dezbaterii procedurii succesoriale. Neîndeplinirea de către secretarul unității administrativ-teritoriale a obligației prevăzute în prezentul alineat se sancționează administrativ, potrivit legii.

(2) Schimbarea regimului juridic al terenurilor prevăzute la alin. (1), din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale respective în proprietatea privată a acestora, este interzisă și se sancționează cu nulitatea absolută.

ART. 27

(1) Punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate celor îndreptățiți nu pot avea loc decât numai după ce s-au făcut în teren delimitările necesare pentru măsuratori, stabilirea vecinătăților pe temeiul schitei, amplasamentului stabilit și întocmirea documentelor constatatoare prealabile.

(1¹) În cazul în care la întocmirea proceselor-verbale de punere în posesie a persoanelor îndreptățite se constată că numele, prenumele sau inițiala acestor persoane au fost înscrise eronat în anexele validate prin hotărârea comisiei, față de numele și prenumele din actele de identitate prezentate, nu se modifică anexele validate anterior prin hotărâri de către comisie. Procesele-verbale de punere în posesie pentru eliberarea titlurilor de proprietate se vor completa cu numele și prenumele persoanelor conform actelor de identitate și vor fi însoțite în vederea emiterii titlurilor de proprietate de adevărinite semnate de către președintele comisiei locale și secretarul unității administrativ-teritoriale prin care se certifică faptul că persoanele înscrise în procesele-verbale de punere în posesie sunt identice cu persoanele înscrise în anexele validate anterior prin hotărâri de către comisie.

(2) În toate cazurile în care reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, cu ocazia măsurătorilor comisia locală ia act de recunoașterea reciproca a limitelor proprietății de către vecini, le consemnează în documentele constatatoare, întocmind planurile parcelare și înaintează documentația comisiei județene sau prefectului pentru validare și, respectiv, eliberarea titlurilor de proprietate.

(2¹) Proprietarii sau moștenitorii acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat la stat terenurile prin acte translativ de proprietate vor putea cere prefectului, prin comisiile de fond funciar, titluri de proprietate conform prezentei legi. Acestor categorii de proprietari și moștenitori le sunt aplicabile numai prevederile art. 64.

(2²) În cazurile în care s-au emis titluri de proprietate în mod abuziv altor persoane decât fostii proprietari iar aceștia detineau, la acel moment adevărinite de proprietate și aveau posesia terenului, comisiile de fond funciar vor revoca titlurile emise cu încălcarea legii, dacă acestea nu au intrat în circuitul civil. Dacă respectivele titluri de proprietate au intrat în circuitul civil prin acte de vânzare-cumpărare sau în alt mod, fostul proprietar se va adresa justiției pentru constatarea nulității absolute a titlului respectiv potrivit prevederilor art. III din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

(2³) În cazul terenurilor aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, precum și a curții și grădinii din jurul acestora, care nu au fost cooperativizate, deținătorii sau moștenitorii acestora pot solicita comisiei județene emiterea titlului de proprietate în condițiile prezentei legi, astfel:

a) dacă solicitanții figurează în registrele agricole sau registrele cadastrale și în evidențele fiscale;

b) dacă terenul este în proprietatea statului român și persoanele solicitante au calitatea de proprietari ai construcțiilor de pe terenurile care fac obiectul prezentei legi;

c) nu fac obiectul cererilor de reconstituire sau constituire a dreptului de proprietate de către alte persoane.

(3) Pentru terenurile aflate în exploatarea societăților agricole de tip privat, constituite în temeiul Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, comisiile locale și cele județene, în termen de 12 luni, vor efectua toate operațiunile prevăzute la alin. (1) și (2) și vor elibera titlurile de proprietate.

(4) Membrii și conducerea acestor societăți agricole au obligația de a solicita imediat comisiilor locale să efectueze operațiunile prevăzute la alineatul precedent, iar comisiile județene, să solicite eliberarea titlurilor de proprietate.

(4¹) Primarul va afișa lunar suprafața constituită sau reconstituită, numele beneficiarilor, amplasamentul, planurile parcelare, precum, și suprafața ramasă în rezervă comisiei locale.

(5) Încălcare prevederilor alineatelor precedente atrage desființarea, de drept, a societăților agricole în cauză.

(6) La desființarea cooperativei agricole de producție, o comisie de lichidare constituită în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordinul prefectului, la propunerea primăriei, va proceda în termen de 9 luni de la desființarea cooperativei, la realizarea activului și la plata pasivului, în condițiile prevăzute de lege.

ART. 28

(1) Comisiile de lichidare prevăzute de art. 27 au obligația de a constata și stabili orice fapte de încălcare a legii, de a lua măsuri de recuperare a pagubelor, conform legii, și de a sesiza, dacă este cazul, organele de urmărire penală.

(2) Sumele recuperate în condițiile alin. (1) constituie activ lichidat și urmează destinația celor prevăzute la art. 27.

(3) La expirarea termenului prevăzut la art. 27, comisiile de lichidare vor prezenta bilanțul de lichidare și raportul explicativ organului de specialitate al prefecturii sau al Primăriei Municipiului București, investit cu atribuții de control financiar, potrivit legii, pentru descarcare.

(4) Actele de constatare a datoriilor față de stat și față de alte persoane juridice, rămase după terminarea operațiunilor de lichidare, întocmite de către comisia de lichidare, vor fi avizate și centralizate de către Ministerul Finanțelor Publice*), după care Guvernul le va prezenta Parlamentului, cu propuneri de rezolvare.

ART. 29

(1) Construcțiile agrozootehnice, atelierele de industrie mică, mașinile, utilajele și alte asemenea mijloace fixe, ce au aparținut cooperativei agricole de producție desființate, precum și terenurile de sub acestea, ca și cele necesare utilizării lor normale, plantațiile de vii și pomi și animalele devin proprietatea membrilor asociațiilor de tip privat, cu personalitate juridică, dacă se vor înființa.

(2) Drepturile fostilor cooperatori asupra bunurilor prevazute la alin. (1) se vor stabili in cota valorica, proportional cu suprafata de teren adusa sau preluata in orice mod in cooperativa agricola de productie si cu volumul muncii prestate. Membrii asociati vor constitui aceste drepturi ca aport in natura la noua asociatie.

(3) Fostilor cooperatori care nu devin membri ai acestei asociatii li se vor stabili drepturi de creanta proportional cu cota valorica ce li se cuvine din patrimoniul cooperativei agricole de productie, daca nu au fost acoperite in alta modalitate. Plata creantelor se va face de catre asociatie, in natura sau in bani, potrivit hotararii comisiei de lichidare.

(4) In cazul in care nu s-au constituit asemenea asociatii, bunurile si animalele prevazute la alin. (1) se vor vinde prin licitatie publica persoanelor fizice sau juridice, urmand ca din pretul realizat sa se achite datoriile de orice fel ale fostei cooperative agricole de productie. Fac exceptie bovinele si ovinele, precum si plantatiile de vii si pomi, care vor fi atribuite fostilor cooperatori.

(5) In termen de 9 luni de la desfiintarea cooperativei agricole de productie, se vor stabili drepturile banesti ce revin fiecarui fost membru cooperador de catre comisia de lichidare constituita potrivit art. 27 alin. (6).

(6) Fostii membri cooperatori vor primi cota convenita din valorificarea prin licitatie a bunurilor comune, proportional cu suprafata de teren adusa in cooperativa agricola de productie, in echivalent arabil, si volumul valoric de munca efectuat.

(7) Bunurile prevazute la alin. (1), care nu se vand in termen de un an de la data desfiintarii cooperativei agricole de productie, trec in proprietatea privata a comunelor, oraselor si a municipiilor unde acestea sunt situate, fara nici o despagubire, si in administrarea primariilor.

(8) Demolarea constructiilor agrozootehnice, a atelierelor de intretinere, a instalatiilor si a anexelor gospodaresti si de industrie mica, care fac obiectul alin. (1), este interzisa. Prin exceptie, daca sunt degradate sau din orice alt motiv nu pot fi utilizate, ele pot fi desfiintate cu autorizatia prefecturii, iar materialele vor fi valorificate de primarii, urmand ca sumele rezultate sa intre in activul operatiunilor de lichidare.

(9) Constructiile afectate unei utilizari sociale sau culturale trec fara plata, in regim de drept public, in proprietatea comunelor, oraselor sau a municipiilor si in administrarea primariilor.

ART. 30

(1) Asociatiile intercooperatiste sau de stat si cooperatiste de orice profil se pot reorganiza in societati comerciale pe actiuni, in termen de 90 de zile de la publicarea legii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) Terenurile si celelalte bunuri aduse de cooperativa agricola de productie in asociatie, precum si bunurile dobandite de aceasta devin proprietatea societatii comerciale, iar cooperatorii si celelalte persoane indreptatite a-si reconstitui proprietatea asupra terenurilor ce apartin societatii, precum si salariatii acesteia pot deveni actionari in conditiile legii.

(3) In cazul in care unii cooperatori sau alte persoane indreptatite, prevazute la alin. (2), nu vor opta pentru a deveni actionari ai societatii comerciale, li se va atribui dreptul de proprietate, conform prevederilor art. 14 si 15 din prezenta lege, din terenurile care nu au fost aduse de cooperativa agricola de productie in asociatie.

(4) In localitatile in care nu exista aceste posibilitati, se vor putea desfiinta unele ferme neeficiente ale asociatiei. Hotararea in aceasta privinta se adopta de catre comisia judeteana, la propunerea comisiilor comunale, orasenesti sau municipale, dupa caz.

ART. 31

(1) Terenurile proprietatea statului aflate in exploatarea cooperativelor agricole de productie sunt al dispozitia comisiilor prevazute la art. 12, in vederea atribuirii lor in proprietatea celor indreptatiti, conform legii.

(2) Terenurile neatribuite, ramase la dispozitia comisiei, vor trece in domeniul privat al comunei, orasului sau al municipiului.

ART. 32

(1) Terenul atribuit conform art. 19 alin. (1), art. 21 si art. 43 nu poate fi instrainat prin acte intre vii timp de 10 ani, socotiti de la inceputul anului urmator celui in care s-a facut inscrierea proprietatii, sub sanctiunea nulitatii absolute a actului de instrainare.

(2) Constatarea nulitatii poate fi ceruta in justitie de catre primarie, prefectura, procuror, precum si de catre oricare persoana interesata.

ART. 33

Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale - pajisti si arabil - care s-au aflat in folosinta cooperativelor agricole de productie - trec in proprietatea privata a comunelor, oraselor sau, dupa caz, a municipiilor si in administrarea primariilor, urmand a fi folosite ca pasuni comunale si pentru producerea de furaje si seminte pentru culturi furajere.

ART. 34

Lucrarile de imbunatatiri funciare care se afla pe terenurile primite, inclusiv zonele de protectie aferente, trec in proprietatea unitatilor specializate de exploatare a unor astfel de lucrari, in conditiile legii.

CAP. III

Dispozitii privind terenurile proprietate de stat si unele prevederi speciale

ART. 35

(1) Terenurile proprietatea statului sunt acele suprafete intrate in patrimoniul sau in conformitate cu prevederile legale existente pana la data de 1 ianuarie 1990 si inregistrate ca atare in sistemul de evidenta al cadastrului funciar general si in amenajamentele silvice.

(2) Terenurile proprietate de stat, administrate de institutetele si statiunile de cercetari stiintifice, agricole si silvice, destinate cercetarii si producerii de seminte si material saditor din categorii biologice superioare si a animalelor de rasa, precum si din administrarea Institutului pentru Testarea si Inregistrarea Soiurilor de Plante de Cultura si a centrelor sale teritoriale apartin domeniului public si raman in administrarea acestora. In termen de 90 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi*), Guvernul, la propunerea Ministerului Agriculturii si Dezvoltării Rurale*), va delimita suprafetele de teren strict necesare cercetarii si producerii de seminte si material saditor din categorii biologice superioare si animalelor de rasa si pe cele destinate productiei, din administrarea institutelor si statiunilor de cercetare si productie agricola.

(3) Dispozitiile alin. (2) se aplica si terenurilor proprietate de stat folosite, la data prezentei legi, de unitatile de invatamant cu profil agricol sau silvic si care trec in administrarea acestora.

ART. 36

(1) Terenurile aflate in proprietatea statului, situate in intravilanul localitatilor si care sunt in administrarea primariilor, la data prezentei legi, trec in proprietatea comunelor, oraselor sau a municipiilor, urmand regimul juridic al terenurilor prevazute la art. 26.

(2) Terenurile proprietate de stat, situate in intravilanul localitatilor, atribuite, potrivit legii, in folosinta vesnica sau in folosinta pe durata existentei constructiei, in vederea construirii de locuinte proprietate personala sau cu ocazia cumpararii de la stat a unor asemenea locuinte, trec, la cererea proprietarilor actuali ai locuintelor, in proprietatea acestora, integral sau, dupa caz, proportional cu cota detinuta din constructie.

(3) Terenurile atribuite in folosinta pe durata existentei constructiilor dobanditorilor acestora, ca efect al preluarii terenurilor aferente constructiilor, in conditiile dispozitiilor art. 30 din Legea nr. 58/1974*) cu privire la sistematizarea teritoriului si localitatilor urbane si rurale, trec in proprietatea actualilor titulari ai dreptului de folosinta a terenului, proprietari ai locuintelor.

(4) Dispozitiile art. 23 raman aplicabile.

(5) Terenurile fara constructii, neafectate de lucrari de investitii aprobate, potrivit legii, din intravilanul localitatilor, aflate in administrarea consiliilor locale, considerate proprietate de stat prin aplicarea dispozitiilor Decretului nr. 712/1966 si a altor acte normative speciale, se restituie fostilor proprietari sau mostenitorilor acestora, dupa caz, la cerere.

(5[^]1) Cererile de restituire prevazute la alin. (5), impreuna cu copiile de pe actele de proprietate, se depun la primaria localitatii sau, dupa caz, la primariile localitatilor in raza carora se afla situat terenul, personal sau prin posta, cu confirmare de primire, pana la data de 1 noiembrie 2001, sub sanctiunea decaderii din termen.

(6) Atribuirea in proprietate a terenurilor prevazute de alin. (2)-(5) se va face, prin ordinul prefectului, la propunerea primariilor, facuta pe baza verificarii situatiei juridice a terenurilor.

ART. 37

(1) Persoanele ale caror terenuri agricole au fost trecute in proprietate de stat, ca efect al unor legi speciale, altele decat cele de expropriere, si care se afla in administrarea unitatilor agricole de stat devin, la cerere, actionari la societatile comerciale infiintate, in baza Legii nr. 15/1990, din actualele unitati agricole de stat. De aceleasi prevederi beneficiaza si mostenitorii acestor persoane.

(2) Cererea se depune, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, la primaria in a carei raza teritoriala este situat terenul.

(3) Numarul de actiuni primite va fi proportional cu suprafata de teren in echivalent arabil, trecuta in patrimoniul statului, fara a putea depasi insa valoarea a 10 ha teren de familie, in echivalent arabil.

(4) Nu beneficiaza de dispozitiile acestui articol persoanele ale caror terenuri au fost confiscate ca efect al unor condamnari penale, cu exceptia persoanelor precizate in Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990*) privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurata cu incepere de la 6 martie 1945, precum si celor deportate in strainatate ori constituite in prizonieri, cu modificarile ulterioare.

ART. 38

(1) Persoanele fizice carora li s-a stabilit calitatea de actionar in temeiul art. 37, persoanele carora li s-au stabilit drepturi la instituturile si statiunile de cercetare agricole si la regiile autonome cu profil agricol, potrivit Legii nr. 46/1992, precum si persoanele care au calitatea de locatori, potrivit art. 25 din Legea arendarii nr. 16/1994, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta de peste 10 ha de familie, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, indiferent daca reconstituirea urmeaza sa se faca in mai multe localitati sau de la autori diferiti, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 din prezenta lege.

(2) Persoanele prevazute la alin. (1), carora li s-a stabilit dreptul in actiuni, in limita suprafetei de pana la 10 ha in echivalent arabil, pot face cerere, in cazul in care prin aplicarea coeficientului de echivalare, prevazut in regulamentul aprobat de Hotararea Guvernului nr. 131/1991, suprafata de teren putea depasi, ca echivalenta, 10 ha teren arabil, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 39

Persoanele fizice ale caror terenuri agricole au fost trecute in proprietatea statului prin efectul Decretului nr. 83/1949, precum si al oricaror alte acte normative de expropriere, sau mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafata de teren trecuta in proprietatea statului, pana la limita suprafetei prevazute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, indiferent daca reconstituirea urmeaza a se face in mai multe localitati sau de la autori diferiti, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9.

ART. 40

(1) Dupa expirarea termenului de 90 de zile, in cazurile prevazute la art. 38 si 39, primarul va intocmi situatia privind terenurile agricole solicitate de categoriile de persoane prevazute si balanta fondului funciar pe localitate si pe fiecare societate comerciala si institut sau statiune de cercetare si productie agricola ori regie autonoma cu profil agricol, din raza teritoriala a localitatii.

(2) Dispozitiile art. 9 alin. (9) raman aplicabile.

ART. 41

(1) Terenurile agricole fara constructii, instalatii, amenajari de interes public, intrate in proprietatea statului si aflate in administrarea primariilor la data prezentei legi, se vor restitui fostilor proprietari sau mostenitorilor acestora, fara a se putea depasi suprafata de 10 ha de familie, in echivalent arabil.

(2) Restituirea terenurilor se face, la cerere, in conditiile art. 11, prin ordinul prefectului, la propunerea primariei.

(3) Prevederile art. 37 alin. (4) se aplica in mod corespunzator

ART. 42

(1) In localitatile cu deficit de teren, in care terenurile fostilor proprietari se afla in proprietatea statului si acestia nu opteaza pentru actiuni in conditiile art. 37 si nu li se pot atribui lor sau mostenitorilor suprafata minima prevazuta de prezenta lege, comisiile judetene vor hotari atribuirea unei suprafete de 5.000 mp de familie, in echivalent arabil, la cerere, din terenurile proprietatea statului.

(2) Pentru diferenta de teren pana la care sunt indreptatiti fostii proprietari sau mostenitorii lor, potrivit prezentei legi, se aplica corespunzator prevederile art. 37.

(3) Nu pot fi atribuite suprafetele de teren pe care s-au efectuat investitii, altele decat imbunatatiri funciare.

(4) Plantatiile de vii sau pomi pot fi afectate in astfel de cazuri numai in situatia in care nu exista terenuri din alta categorie de folosinta, pentru a fi atribuite in proprietate.

ART. 43

(1) In zona montana - defavorizata de factori naturali cum sunt: clima, altitudinea, panta, izolarea - se poate atribui in proprietate, la cerere, o suprafata de teren de pana la 10 ha in echivalent arabil familiilor tinere de tarani care provin din mediul agricol montan, au priceperea necesara si se obliga in scris sa-si creeze gospodarii, sa se ocupe de cresterea animalelor si sa exploateze rational pamantul in acest scop.

(2) Terenurile prevazute la alineatul precedent se atribuie din domeniul privat al comunei, orasului sau al municipiului, dupa caz.

(3) Atribuirea in proprietate a terenurilor se face prin ordinul prefectului la propunerea primariilor.

ART. 44

(1) Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale, transmise unitatilor de stat si care, in prezent, sunt folosite ca pasuni, fanete si arabil, vor fi restituite in proprietatea comunelor, oraselor si a municipiilor, dupa caz, si in administrarea primariilor, pentru a fi folosite ca pasuni comunale si pentru producerea de furaje sau seminte de culturi furajere. Fac exceptie suprafetele ocupate cu vii, pomi, seminceri furajeri, helesteie, lacuri sau cele destinate producerii de legume, fructe ori alta materie prima pentru fabricile de conserve, orezarii si campuri experimentale, destinate cercetarii agricole, ce vor fi compensate in suprafata egala cu teren de aceeaasi calitate de catre societatile comerciale pe actiuni, in termen de 6 luni de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

(2) Nerespectarea dispozitiilor alineatului precedent duce la trecerea de drept in proprietatea comunelor, oraselor sau municipiilor, dupa caz, a acestor terenuri.

ART. 45

(1) Persoanele fizice sau, dupa caz, mostenitorii acestora, ale caror terenuri cu vegetatie forestiera, paduri, zavoae, tufarisuri, pasuni si fanete impadurite au trecut in proprietatea statului prin efectul unor acte normative speciale, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate si pentru diferenta de peste 1 ha, dar nu mai mult de 30 ha, de familie.

(2) Daca pe suprafetele de teren ce urmeaza a fi atribuite in conditiile alineatului precedent se afla constructii sau amenajari forestiere, ori sunt in curs de executie sau in faza de proiectare, sau terenurile sunt defrisate, se vor atribui alte suprafete de teren, cu respectarea acelorasi conditii, in imediata apropiere.

(3) Persoanele prevazute la alin. (1) vor formula cererile in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(4) Terenurile prevazute la alin. (1), precum si la art. 46 si 47 vor fi gospodarite si exploatate in regim silvic, potrivit legii. Regimul silvic pentru padurile proprietate privata se va elabora si se va aproba in termen de 3 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi*), prin grija Ministerului Mediului și Pădurilor. Punerea in posesie a padurilor, zavoaielor, tufarisurilor, a pasunilor si fanetelor impadurite se va face numai dupa stabilirea regimului silvic al acestora.

ART. 46

(1) Fostii posesori sau, dupa caz, mostenitorii acestora pot cere reconstituirea dreptului de proprietate privata asupra terenurilor prevazute la art. 45, pe baza actelor care le atesta aceasta calitate si in limitele suprafetelor prevazute in acele acte.

(2) Dispozitiile alin. (1) se aplica si in cazul terenurilor exploatate in devalmasie de catre fostii mosneni sau razei, in cadrul obstilor nedivizate.

(3) Dispozitiile art. 45 alin. (2) raman aplicabile.

(4) In cazurile in care terenurile care au apartinut posesorilor si obstilor sunt situate pe raza teritoriala a mai multor localitati, cererea se face la fiecare dintre ele, pentru suprafata situata pe raza acestora.

(5) Persoanele prevazute la alin. (1) vor formula cererile in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 47

(1) Consiliile parohiale sau organele reprezentative ale schiturilor si manastirilor, precum si ale institutiilor de invatamant, pot cere restituirea terenurilor cu vegetatie forestiera, paduri, zavoae, tufarisuri, fanete si pasuni impadurite, care le-au apartinut in proprietate, in limita suprafetelor pe care le-au avut in proprietate, dar nu mai mult de 30 ha, indiferent daca sunt situate pe raza mai multor localitati.

(2) Cererile impreuna cu actele doveditoare de proprietate se fac in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(3) Consiliile locale ale comunelor, oraselor si municipiilor pot cere restituirea in proprietate privata a terenurilor cu vegetatie forestiera, paduri, zavoae, tufarisuri, fanete si pasuni impadurite, in baza actelor care le atesta aceasta calitate, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

(4) Dispozitiile art. 45 alin. (2) raman aplicabile.

ART. 48

Cetatenii romani cu domiciliul in strainatate, precum si fostii cetateni romani care si-au redobandit cetatenia romana, indiferent daca si-au stabilit sau nu domiciliul in tara, pot face cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafetele de terenuri agricole sau terenuri cu destinatie forestiera, prevazute la art. 45, care le-au apartinut in proprietate, dar numai pana la limita prevazuta la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, pentru terenurile agricole, si nu mai mult de 30 ha de familie, pentru terenurile cu destinatie forestiera, in termenul, cu procedura si in conditiile prevazute la art. 9 alin. (3)-(9).

ART. 49

(1) Persoanele carora li s-au constituit drepturi de proprietate asupra terenurilor agricole sunt obligate sa respecte intocmai conditiile prevazute la art. 19, 21 si 43, in legatura cu stabilirea domiciliului si intemeierea de noi gospodarii.

(2) Nerespectarea acestor conditii atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului si a constructiilor de orice fel realizate pe acesta. Pentru teren nu se vor acorda despagubiri, iar pentru constructii, proprietarul va primi o despagubire egala cu valoarea reala a acestora.

(3) Organul imputernicit sa constate situatiile prevazute la alin. (2) este prefectul, care, prin ordin, atesta pierderea dreptului de proprietate si trecerea acestuia, dupa caz, in proprietatea privata a comunei, a orasului sau a municipiului in a carui raza teritoriala este situat terenul.

ART. 50

Delimitarea teritoriala a noilor proprietati, rezultate din aplicarea prezentei legi, porneste de la actuala organizare a teritoriului si se face pe baza unor proiecte de parcelare intocmite de catre organele de specialitate.

CAP. IV

Dispozitii procedurale

ART. 51

(1) Comisia judeteana este competenta sa solutioneze contestatiile si sa valideze ori sa invalideze masurile stabilite de comisiile locale.

(2) În cazul existenței unei suprapunerii totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

(4) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

ART. 52

(1) În sensul prezentei legi, comisia locală este autoritate publică cu activitate administrativă, iar comisia județeană este autoritate publică cu autoritate administrativ-jurisdicțională.

(2) Comisia județeană și cea locală au, în limitele competenței lor și prin derogare de la dispozițiile Codului de procedură civilă, calitate procesuală pasivă și, când este cazul, activă, fiind reprezentate legal prin prefect, respectiv primar sau, pe baza unui mandat convențional, de către unul dintre membri, nefiind obligatorie asistarea prin avocat.

(3) Prevederile art. 274 din Codul de procedură civilă sunt aplicabile.

ART. 53

(1) Hotărârile comisiei județene asupra contestațiilor persoanelor care au cerut reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate privată asupra terenului, conform dispozițiilor cuprinse în cap. II, și cele asupra măsurilor stabilite de comisiile locale se comunică celor interesați prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(2) Împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul, în termen de 30 de zile de la comunicare.

ART. 54

(1) Dispozițiile art. 53 alin. (1) se aplică și în cazul în care plângerea este îndreptată împotriva ordinului prefectului sau oricărui act administrativ al unui organ administrativ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului, în condițiile prevăzute în cap. III.

(2) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

ART. 55

(1) Poate face obiectul plângerii modificarea sau anularea propriei hotărâri de către comisie.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care comisia județeană a emis, după încheierea procedurii de definitivare a activității sale, acte administrative contrare propriei hotărâri, dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

ART. 56

Plângerea prevăzută la art. 53 poate fi îndreptată și împotriva măsurilor de punere în aplicare a art. 37, cu privire la stabilirea dreptului de a primi acțiuni în unitățile agricole de stat, reorganizate în societăți comerciale conform Legii nr. 15/1990, dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile.

ART. 57

Plângerea formulată potrivit art. 53 - 56 suspendă executarea.

ART. 58

Instanta soluționează cauza potrivit regulilor prevăzute în Codul de procedură civilă și în Legea nr. 92/1992*) pentru organizarea judecătorească. Pe baza hotărârii judecătorești definitive, comisia județeană, care a emis titlul de proprietate, îl va modifica, îl va înlocui sau îl va desființa.

ART. 59

Sentinta civila pronuntata de instanta mentionata la art. 58 este supusa cailor de atac prevazute in Codul de procedura civila, cu respectarea dispozitiilor legale in materie.

ART. 60 abrogat

ART. 61

Dispozitiile art. 60 se aplica si in cazul incalcarii dreptului de proprietate publica sau privata al statului ori, dupa caz, al unitatilor administrativ-teritoriale.

ART. 62

Persoanelor prevazute la art. 60 si art. 61 nu le sunt opozabile hotararile date de comisiile judetene.

ART. 63

In toate cazurile in care legea prevede nulitatea unor operatiuni sau acte juridice, litigiul se judeca potrivit dreptului comun si nu conform procedurii speciale prevazute in prezentul capitol.

ART. 64

(1) In cazul in care comisia locala refuza inmanarea titlului de proprietate emis de comisia judeteana sau punerea efectiva in posesie, persoana nemultumita poate face plangere la instanta in a carei raza teritoriala este situat terenul.

2) Dacă instanța admite plângerea, primarul va fi obligat să execute de îndată înmânarea titlului de proprietate sau, după caz, punerea efectivă în posesie, sub sancțiunea plății de penalități în condițiile prevăzute la art. 894 din Codul de procedură civilă.

(3) Dispozitiile art. 53 alin. (2) se aplica in mod corespunzator.

ART. 65

Litigiile in curs se vor judeca in continuare de catre instantele sesizate, indiferent de faza procesuala in care se afla, potrivit regulilor procedurale aplicabile la data sesizarii, tinand in seama, cand este cazul, si de dispozitiile prezentei legi.

CAP. V a fost abrogat

ART. 66 – ART. 73 - abrogate –

CAP. VI

Folosirea terenului pentru productia agricola si silvica

ART. 74

Toti detinatorii de terenuri agricole sunt obligati sa asigure cultivarea acestora si protectia solului.

ART. 75

(1) Proprietarii de terenuri care nu isi indeplinesc obligatiile prevazute la art. 74 vor fi somati in scris de catre primariile comunale, orasenesti sau municipale, dupa caz, sa execute aceste obligatii.

(2) Persoanele care nu dau curs somatiei si nu executa obligatiile in termenul stabilit de primar, din motive imputabile lor, vor fi sanctionate, anual, cu plata unei sume de la 50.000 lei la 100.000 lei/ha, in raport cu categoria de folosinta a terenului.

(3) Obligarea la plata sumei se face prin dispozitia*) motivata a primarului si sumele se fac venit la bugetul local.

ART. 76

(1) Toti detinatorii de terenuri atribuite in folosinta in conditiile prezentei legi, care nu isi indeplinesc obligatiile prevazute la art. 74, vor fi somati in conditiile art. 75 alin. (1).

(2) Cei care nu dau curs somatiei pierd dreptul de folosinta asupra terenului la sfarsitul anului in curs.

ART. 77

Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile, situate în extravilan, în alte categorii de folosință agricolă se poate face, în condițiile prevăzute la art. 78 alin. (1), în următoarele cazuri:

a) terenurile arabile situate în zonele de deal, ce constituie enclave din masivele de vii și livezi, din podgoriile și bazinele pomicole consacrate, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pot fi transformate în plantații viticole și pomicole;

b) terenurile arabile din zonele de șes, necesare completării masivelor viticole destinate pentru struguri de masă și stafide, și bazinele pomicole, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pot fi transformate în plantații viticole și pomicole;

c) terenurile arabile cu soluri nisipoase pot fi amenajate și transformate în plantații viticole și pomicole;

d) terenurile înregistrate la arabil, situate în zonele de deal și munte pe pante nemecanizabile, afectate de eroziune de suprafață și adâncime, de alunecări active sau semistabilizate, care nu mai pot fi ameliorate și menținute la această folosință, se pot amenaja și transforma în pajiști permanente;

e) terenurile arabile situate în albiile râurilor și a Dunării, care nu pot fi folosite rentabil pentru alte destinații agricole, pot fi amenajate în bazine piscicole.

ART. 78

(1) Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile situate în extravilan, altele decât cele prevăzute la art. 77, vii și livezi, precum și a pajiștilor permanente, altele decât cele prevăzute la art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă prin decizie de aprobare a schimbării categoriei de folosință, dată de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru suprafețele de teren de peste 1 ha; iar pentru suprafețele de teren de până la 1 ha, inclusiv, prin decizie de aprobare a schimbării categoriei de folosință, dată de către direcția pentru agricultură județeană.

(2) Pajiștile permanente din extravilanul localităților, denumite în continuare pajiști permanente, sunt terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane, care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatare timp de cel puțin 5 ani sau mai mult, așa cum este prevăzut la art. 4 alin. (1) lit. (h) din Regulamentul (UE) nr. 1.307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, denumit în continuare Regulament.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) terenurile ocupate de pajiști permanente care, prin degradare sau poluare, și-au pierdut total ori parțial capacitatea de producție, terenuri pe care se vor executa lucrări de ameliorare și amenajare, potrivit reglementărilor legale în vigoare, precum și terenurile care sunt exceptate sau pentru care nu se aplică prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Actele administrative sau juridice emise ori încheiate cu nerespectarea prevederilor alin. (2) sunt lovite de nulitate absolută.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (1), persoanele fizice care dețin în proprietate terenuri agricole, cu suprafața de până la 1 ha, inclusiv, având categoria de folosință arabil, pot schimba, pe bază de declarație, categoria de folosință a acestora cu obligația să comunice schimbarea, în termen de 30 de zile, la primăria din raza unității administrativ-teritoriale unde se află terenul, în vederea înregistrării în registrul agricol.

(6) După înregistrarea în registrul agricol a schimbării categoriei de folosință a terenurilor prevăzute la alin. (5), primăriile au obligația să elibereze beneficiarului o adeverință. În termen de 30 de zile de la emiterea adeverinței, beneficiarul va solicita biroului de cadastru și publicitate imobiliară competent actualizarea categoriei de folosință a imobilului, cu respectarea legislației în materia cadastrului și publicității imobiliare. În adeverință se va menționa identificatorul unic al imobilului înscris în evidențele de cadastru și carte funciară. Pentru imobilele neînscrise în evidențele de cadastru și carte funciară se va elibera o adeverință cu menționarea datelor de identificare ale terenului din actele de proprietate, ce va fi atașată de către beneficiar cererii de recepție și înscriere în cartea funciară, pentru a atesta actuala categorie de folosință a imobilului.

(7) Beneficiarii aprobării schimbării categoriei de folosință a terenurilor agricole, alții decât cei prevăzuți la alin. (5), sunt obligați să înregistreze decizia de aprobare a schimbării categoriei de folosință, la primăria din raza unității administrativ-teritoriale unde se află terenul, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia, în vederea înregistrării în registrul agricol.

(8) După înregistrarea deciziei de aprobare a schimbării categoriei de folosință în registrul agricol, în termen de 30 de zile de la înregistrarea deciziei, beneficiarii au obligația să solicite actualizarea categoriei de folosință a imobilului la biroul de cadastru și publicitate imobiliară competent, pentru imobilele înregistrate în sistem informatic integrat de cadastru și carte funciară. În decizia de aprobare a schimbării categoriei de folosință se va menționa identificatorul unic al imobilului din sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

(9) Schimbarea categoriei de folosință silvică - păduri, răchitării, culturi de arbuști, deținute de persoane juridice - se aprobă de către Ministerul Apelor și Pădurilor.

(10) Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor agricole ce constituie zone de protecție a monumentelor se face cu acordul Comisiei naționale a monumentelor istorice și/sau al Comisiei naționale de arheologie, după caz.

ART. 79

(1) Protecția și ameliorarea solului se realizează prin lucrări de prevenire și de combatere a proceselor de degradare și poluare a solului provocate de fenomene naturale sau cauzate de activități economice și sociale.

(2) Lucrarile necesare pentru protectia si ameliorarea solului se stabilesc pe baza de studii si proiecte, intocmite la cerere de organele de cercetare si proiectare de specialitate, in corelare cu cele de amenajare si organizare a teritoriului, si se executa de catre detinatorii terenurilor sau prin grija acestora, de catre unitati specializate in executia unor asemenea lucrari.

(3) Statul sprijina realizarea lucrarilor de protectie si ameliorare a solului, suportand partial sau total cheltuielile in limita alocatiei bugetare aprobate, pe baza notelor de fundamentare elaborate de unitatile de cercetare si proiectare, insusite de organele agricole de specialitate judetene si aprobate de catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltării Rurale.

ART. 80

Pentru realizarea coordonata a lucrarilor de interes comun, potrivit cu nevoile agriculturii, silviculturii, gospodarii apelor, cailor de comunicatie, asezarilor omenesti sau altor obiective economice si sociale, documentatiile tehnico-economice si ecologice se vor elabora in comun de partile interesate. Prin documentatii se vor stabili contributia partilor interesate si ordinea de executie a lucrarilor.

ART. 81

Lucrarile de regularizare a scurgerii apelor pe versanti si de corectare a torentilor, care servesc la apararea si conservarea lucrarilor de irigatii, indiguiri, desecari, a lacurilor de acumulare ori a altor lucrari hidrotehnice, cai de comunicatii, obiective economice si sociale, se vor executa concomitent cu lucrarile de baza.

ART. 82

(1) Terenurile care prin degradare si poluare si-au pierdut, total sau partial, capacitatea de productie pentru culturi agricole sau silvice vor fi constituite in perimetre de ameliorare.

(2) Grupele de terenuri care intra in perimetrele de ameliorare se stabilesc de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) si de Ministerul Mediului și Pădurilor*), la propunerile ce au la baza situatiile inaintate de comune, orase si municipii.

(3) Delimitarea perimetrelor de ameliorare se face de catre o comisie de specialisti, al carei regulament de organizare si functionare se aproba de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) si de Ministerul Mediului și Pădurilor*).

(4) Documentatiile intocmite se avizeaza de organele judetene agricole si silvice si de protectia mediului si se inainteaza la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) care, impreuna cu ministerele si departamentele interesate, vor stabili programele de proiectare, finantare si executie.

ART. 83

(1) Detinatorii sunt obligati sa puna la dispozitie terenurile din perimetrul de ameliorare in vederea aplicarii masurilor si lucrarilor prevazute in proiectul de ameliorare, pastrand dreptul de proprietate.

(2) Includerea de catre primarie a unui anumit teren in categoria mentionata la alin. (1) se poate face cu acordul proprietarului. Daca proprietarul nu este de acord, primaria face propuneri motivate prefecturii, care va decide.

(3) Daca prefectul decide includerea terenului prevazut la alin. (2) in perimetrul de ameliorare, consiliul local este obligat sa-i atribui in folosinta, titularului terenului in cauza, o suprafata de teren corespunzatoare, pe toata durata realizarii lucrarilor de ameliorare.

(4) In cazul in care statul nu dispune in localitatea respectiva de un alt teren asemanator pentru rezolvarea situatiei mentionate la alin. (1), iar proprietarul nu este de acord sa primeasca un alt teren la distanta mai mare, se va aplica procedura de expropriere pentru cauza de utilitate publica, prevazuta de Legea nr. 33/1994.

ART. 84

In interesul lucrarilor de corectare a torentilor si de gospodarire a apelor, statul poate face schimburi echivalente de terenuri cu proprietarii din perimetru, cand pe terenul acestora urmeaza a se executa lucrari de amenajare cu caracter permanent. Schimbul se face numai cu acordul proprietarilor, prin act autentic, inregistrat in documentele de cadastru funciar.

ART. 85

Terenurile degradate si poluate, incluse in perimetrul de ameliorare, sunt scutite de taxe si impozite catre stat, judet sau comuna, pe timpul cat dureaza ameliorarea lor.

ART. 86

(1) Executia in teren a lucrarilor de amenajare si punere in valoare a terenurilor degradate din perimetrele de ameliorare se face de unitati specializate, in functie de specificul lucrarilor.

(2) Lucrarile ce se executa pentru consolidarea terenului, ca: terasari, modelari, nivelari, fixari de soluri, inierbari, impaduriri, corectari de torenti si imprejmuiri, drumuri, poduri, podete, cu caracter permanent, se realizeaza pe cheltuiala statului, conform proiectului de ameliorare.

ART. 87

(1) Detinatorilor de terenuri degradate, chiar daca nu sunt cuprinse intr-un perimetru de ameliorare, care, in mod individual sau asociati, vor sa faca din proprie initiativa inierbari, impaduriri, corectare a reactiei solului sau alte lucrari de ameliorare pe terenurile lor, statul le va pune la dispozitie gratuit materialul necesar - samanta de ierburi, puieti, amendamente si asistenta tehnica la executarea lucrarilor.

(2) Detinatorii care au primit materiale pentru inierbari, impaduriri si amenajari si nu le-au intrebuintat in vederea scopului pentru care le-au cerut sunt obligati sa plateasca valoarea lor.

ART. 88

(1) Fondurile necesare pentru cercetarea, proiectarea si executarea lucrarilor prevazute in proiectele de amenajare, ameliorare si punere in valoare a terenurilor degradate si poluate, cuprinse in perimetru, se asigura, in functie de specificul lucrarilor, de Ministerul Agriculturii si Dezvoltării Rurale impreuna cu Ministerul Mediului si Pădurilor si cu alte ministere interesate, din Fondul de ameliorare a fondului funciar si prin alocatiile bugetare.

(2) Fondurile necesare pot fi sporite prin participarea comunelor, oraselor, municipiilor si a judetelor, prin contributia in munca sau in bani a tuturor celor interesati la aceste lucrari, detinatorii terenurilor, locuitorii care trag foloase directe sau indirecte de pe urma acestor ameliorari si institutiile, societatile comerciale sau regiile autonome ale caror lucrari de arta, drumuri, poduri, cai ferate, constructii si altele asemenea beneficiaza de avantajele lucrarilor de amenajare si ameliorare a terenurilor.

(3) In cazul in care se constata ca anumite suprafete au fost scoase din productia agricola sau silvica prin degradare sau poluare a solului, datorita faptei culpabile a unor persoane fizice sau juridice, proprietarii, primaria sau organul agricol ori silvic pot cere suportarea de catre cel vinovat a cheltuielilor necesitate de lucrarile de refacere si de ameliorare a solului.

ART. 89

Ministerul Agriculturii si Dezvoltării Rurale, Ministerul Mediului si Pădurilor impreuna cu Academia de Stiinte Agricole si Silvice "Gheorghe Ionescu-Sisesti", vor lua masuri pentru dezvoltarea sistemului national de supraveghere, evaluare, prognoza si avertizare cu privire la starea calitatii solurilor agricole si silvice, pe baza unui sistem informational, cu asigurarea de banci de date, la nivelul tarii si al judetului, si vor propune masurile necesare pentru protectia si ameliorarea terenurilor, in scopul mentinerii si cresterii capacitatii de productie.

CAP. VII

Folosirea temporara sau definitiva a terenurilor in alte scopuri decat productia agricola si silvica

ART. 90

Folosirea temporara sau definitiva terenurilor agricole in alte scopuri decat pentru obtinerea productiei agricole se face numai in conditiile prevazute de prezenta lege.

ART. 91

(1) Amplasarea noilor constructii de orice fel se face in intravilanul unitatilor administrativ-teritoriale.

(2) Prin constructii de orice fel se intelege constructiile care se pot realiza numai in baza si cu respectarea autorizatiei de constructie, emisa in conditiile legislatiei in vigoare.

ART. 92

(1) Amplasarea constructiilor de orice fel, definite la art. 91 alin. (2), pe terenuri agricole din extravilan, pe cele amenajate cu lucrari de imbunatatiri funciare, precum si pe cele plantate cu vii si livezi, parcuri nationale, rezervatii, monumente, ansambluri arheologice si istorice, este interzisă.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), pe terenurile agricole de clasa a III-a, a IV-a si a V-a de calitate, avand categoria de folosinta arabil, vii si livezi, precum si pe cele amenajate cu lucrari de imbunatatiri funciare, situate in extravilan, in baza autorizatiei de construire si a aprobării scoaterii definitive sau temporare din circuitul agricol, pot fi amplasate urmatoarele obiective de investitie:

a) care fac obiectul unor proiecte publice si private si pot genera efecte poluante factorilor de mediu;

b) care prin natura lor nu se pot amplasa in intravilan, respectiv: cariere, balastiere, gropi de imprumut, gropi de gunoi, refugii montane, refugii in caz de urgenta cu infrastructura necesara;

c) care servesc activitatilor agricole si/sau serviciilor conexe, precum: depozite de ingrasaminte minerale ori naturale, constructii de compostare, silozuri pentru furaje, magazii, șoproane, silozuri pentru depozitarea si conservarea semintelor de consum, inclusiv spatiile administrative aferente acestora, platformele si spatiile de depozitare a produselor agricole primare, sere, solare, rasadnițe si ciupercării, adăposturi de animale;

d) de interes national, județean sau local, declarate de utilitate publică, in conditiile legislatiei in vigoare;

e) anexe gospodărești ale exploataților agricole definite la pct. 4 din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de constructii, republicată, cu modificările si completările ulterioare;

f) specifice acvaculturii, cu infrastructura si utilitățile necesare, inclusiv amenajări piscicole/amenajări prin extragere de agregate minerale pe terenuri agricole situate in extravilan;

g) cu destinație militară, căile ferate, șoselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea si echiparea sondelor, lucrările aferente exploatații țiteiului si gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor, canalizare si realizarea de surse de apă, puțuri, aducții de apă pentru exploatația agricolă, precum si obiective meteorologice;

h) pentru îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, respectiv: irigații, desecări, taluzări, protecția malurilor și altele asemenea;

i) infrastructuri de comunicații radio-TV sau telefonie, drumuri publice și private, drumuri tehnologice.

(3) Pe terenurile agricole din extravilan de clasa I și a II-a de calitate, precum și pe terenurile ocupate de parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice se pot amplasa, în baza autorizației de construire și a aprobării scoaterii definitive sau temporare din circuitul agricol, doar construcțiile care servesc activităților agricole, cu destinație militară, căile ferate, șoselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatării țiteiului și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor, canalizare și realizarea de surse de apă, precum și pentru îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, respectiv: irigații, desecări, taluzări, protecția malurilor și altele asemenea.

(4) Culturile energetice nonagricole se pot înființa numai pe terenurile arabile, de clasa a IV-a - a V-a de calitate, stabilită de către oficiile de studii pedologice și agrochimice. Distanța minimă la care se amplasează aceste culturi față de celelalte culturi agricole învecinate este egală cu cel puțin înălțimea culturii energetice ajunse la maturitate.

(4¹) În situația în care se realizează lucrări de împădurire, crearea de suprafețe împădurite sau perdele de protecție pe terenuri agricole situate în extravilan, se aplică procedura cu privire la scoaterea din circuitul agricol a terenurilor, fără plata tarifului la Fondul de ameliorare a fondului funciar.

(5) Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilan, precum și a terenurilor silvice se face cu plata tarifelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la prezenta lege de către beneficiari. Din aceste tarife se constituie Fondul de ameliorare a fondului funciar, aflat la dispoziția Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv a Ministerului Apelor și Pădurilor.

(6) Prin excepție de la alin. (5) tariful prevăzut la alin. (1) nu se datorează pentru scoaterea din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilan privind :

a) amplasarea construcțiilor care servesc activităților agricole, anexele gospodărești ale exploatațiilor agricole, lucrările de îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, canalizare, realizarea surselor de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea agricolă, obiective meteorologice, obiective de investiții de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

b) în cazul perimetrelor agricole din satele sau cătunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.

(7) se abrogă

(8) Soldul Fondului de ameliorare a fondului funciar constituit potrivit legii, rămas neutilizat la finele anului, se reportează în anul următor și se utilizează cu aceeași destinație.

(9) În situația în care se realizează amenajări piscicole/amenajări piscicole prin extragere de agregate minerale pe terenuri agricole situate în extravilan, se aplică procedura cu privire la scoaterea din circuitul agricol a terenurilor, cu plata tarifului la Fondul de ameliorare a fondului funciar.

ART. 92¹

(1) Introducerea în intravilanul unităților administrativ-teritoriale a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu plata tarifului datorat la Fondul de ameliorare a fondului funciar, calculat conform anexei nr. 1.

(2) Prin excepție de la alin. (1) tariful nu se plătește pentru introducerea în intravilanul unităților administrativ-teritoriale:

a) a terenurilor agricole din extravilan pentru realizarea obiectivelor de interes public, finanțate de la bugetul de stat sau bugetul local, ai căror beneficiari sunt autoritățile și instituțiile administrației publice, prin Planul urbanistic zonal/Planul urbanistic general;"

b) a terenurilor agricole din extravilan în vederea amplasării construcțiilor care servesc activităților și/sau serviciilor conexe, obiectivelor de investiții realizate din fonduri europene, din domeniul agriculturii și/ori industriei alimentare, anexele gospodărești ale exploatațiilor agricole, lucrărilor de îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, canalizare, realizarea surselor de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea agricolă, obiective meteorologice, obiective de investiții de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

c) a perimetrelor agricole din satele sau cătunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.

(3) Plata tarifului prevăzut la alin. (1) se face în baza notei de calcul emise de către direcțiile pentru agricultură județene și a documentației necesare pentru obținerea avizului prealabil privind clasa de calitate, emis de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

ART. 93

(1) Scoaterea temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilanul unităților administrativ-teritoriale, în vederea amplasării construcțiilor prevăzute la art. 92 alin. (2) și (3), se aprobă pentru o perioadă de 2 ani, cu obligația ca beneficiarul aprobării să achite jumătate din tariful prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Perioada aprobată la alin. (1) pentru scoaterea temporară din circuitul agricol se poate prelungi cu încă 2 ani din motive temeinic justificate de către beneficiari, cu achitarea tarifului prevăzut la anexa nr. 1.

(2¹) Pentru terenurile scoase temporar din circuitul agricol, beneficiarii pot solicita scoaterea definitivă din circuitul agricol, la expirarea perioadei de scoatere temporară din circuitul agricol, cu obligația achitării a jumătate din tariful prevăzut în anexa nr. 1, în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 92 alin. (6).

(3) Beneficiarii aprobării au obligația de a reda terenurile în circuitul agricol, la clasa de calitate și categoria de folosință avute anterior aprobării, în termen de un an de la expirarea perioadei de scoatere temporară din circuitul agricol.

(4) În cazul în care beneficiarul aprobării scoaterii temporare din circuitul agricol nu execută lucrările de calitate și la termenul prevăzut la alin. (3), în baza constatării situației de fapt, direcția pentru agricultură județeană dispune să se execute lucrările de redare, cu cheltuieli din tariful depus.

(5) Redarea sau introducerea în circuitul agricol a terenurilor situate în extravilan, inclusiv a terenurilor situate în extravilan prevăzute la art. 101 alin. (1), se aprobă prin decizie emisă de către direcțiile pentru agricultură județene, în baza studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(5¹) Introducerea în circuitul agricol a terenurilor cu altă destinație decât agricolă, fără construcții, se aprobă prin decizie emisă de către direcția pentru agricultură județeană, în baza studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(6) În cazul terenurilor cu destinație specială prevăzute la art. 2 lit. e), redarea sau introducerea în circuitul agricol a acestora se aprobă prin decizie emisă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza avizului ministerului de resort, a studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(6) În cazul terenurilor cu destinație specială prevăzute la art. 2 lit. e), redarea sau introducerea în circuitul agricol a acestora se aprobă prin decizie emisă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza avizului Ministerului Apărării Naționale, a studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(7) Redarea în circuitul agricol a terenurilor cu suprafețele ce depășesc 100 ha se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

(8) În cazul terenurilor din perimetrul rezervațiilor ocupate cu amenajări piscicole, redarea sau introducerea în circuitul agricol a acestora se aprobă prin decizie emisă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza hotărârii consiliului județean în raza căruia se află amenajarea piscicolă, a acordului administratorului rezervației emis în condițiile legii, a studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(9) În cazul terenurilor ocupate cu amenajări piscicole care fac obiectul unui contract încheiat în temeiul dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 317/2009, cu modificările și completările ulterioare, redarea sau introducerea în circuitul agricol a acestora se aprobă prin decizie emisă de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza avizului Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură, a studiului pedologic și agrochimic și a procesului-verbal de constatare a situației din teren.

(10) Prevederile alin. (9) se aplică și în cazul redării sau introducerii în circuitul agricol a terenurilor ocupate cu amenajări piscicole deținute de către Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură.

ART. 93¹

(1) Tariful achitat la Fondul de ameliorare a fondului funciar pentru aprobarea scoaterii definitive sau temporare din circuitul agricol a terenurilor situate în extravilan nu se restituie.

2) Prin excepție, tariful achitat la Fondul de ameliorare a fondului funciar se restituie, fără dobândă, în următoarele cazuri:

a) autoritățile competente nu au emis decizia pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol;

b) autoritățile competente nu au emis avizul prealabil privind clasa de calitate;

c) autoritățile competente nu au adoptat hotărârea de aprobare a introducerii terenului în intravilan sau nu au emis autorizația de construire, cu obligația redării terenului în circuitul agricol;

d) Guvernul nu aprobă hotărârea privind scoaterea din circuitul agricol.

ART. 94

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilan se aprobă după cum urmează:

a) prin decizie a directorului direcției pentru agricultură județene, pentru terenurile agricole de până la 1 ha, inclusiv;

b) prin decizie a directorului direcției pentru agricultură județene, pentru terenurile agricole în suprafață de până la 100 ha, inclusiv, cu avizul structurii de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

c) prin hotărâre a Guvernului, pentru terenurile agricole a căror suprafață depășește 100 ha, inițiată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

ART. 95

Folosirea definitivă sau folosirea temporară a terenurilor forestiere în alte scopuri decât silvice se aproba de organul silvic județean, până la 1 ha, de Ministerul Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile în suprafață de până la 100 ha, și de Guvern, pentru cele ce depășesc această suprafață.

ART. 96

(1) Aprobarea prevăzută la art. 94 și 95 este condiționată de acordul prealabil al detinatorilor de terenuri. De asemenea, pentru obținerea aprobării prevăzute la art. 94 lit. b) și c) și art. 95 este necesar avizul organelor agricole sau silvice județene și al municipiului București, după caz.

(2) Refuzul nejustificat al detinatorului terenului de a-și da acordul prevăzut la alin. (1) va putea fi soluționat de instanța de judecată, hotărârea acesteia înlocuind consimțământul celui în cauză.

ART. 97

La aprobare de către Guvern se va prezenta în mod obligatoriu și avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*), pentru terenurile agricole și al Ministerului Mediului și Pădurilor*), pentru terenurile forestiere și cu ape și, dacă este cazul, al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național*), pentru ocrotirea monumentelor.

ART. 98

Intravilanul localităților este cel existent la data de 1 ianuarie 1990, evidențiat în cadastrul funciar; el poate fi modificat numai în condițiile legii.

ART. 99

Terenurile din albiile abandonate ale cursurilor de apă, devenite disponibile în urma lucrărilor de regularizare, vor fi amenajate pentru producția agricolă, piscicolă, sau, după caz, silvică, o dată cu lucrările de bază executate de titularii acestora.

ART. 100

(1) Titularii obiectivelor de investiții sau de producție amplasate pe terenuri agricole și forestiere sunt obligați să ia măsuri prealabile executării construcției obiectivelor, de decopertare a stratului de sol fertil de pe suprafețele amplasamentelor aprobate, pe care să-l depoziteze și să-l niveleze pe terenuri neproductive sau slab productive, indicate de organele agricole sau silvice, în vederea punerii în valoare sau a ameliorării acestora.

(2) Depozitarea se poate face numai cu acordul proprietarilor terenurilor. Aceștia nu pot fi obligați la nici o plată pentru sporul de valoare astfel obținut și nici nu pot pretinde despăgubiri pentru perioada de nefolosire a terenului.

(3) Autoritatea publică centrală care răspunde de agricultură și dezvoltare rurală și autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură desemnează specialiști împuterniciți cu evidența și monitorizarea depozitării și folosirii stratului de sol fertil prevăzut la alin. (1).

ART. 101

(1) Titularii lucrărilor de investiții sau de producție, care dețin terenuri scoase definitiv din circuitul agricol, pe care nu le mai folosesc în procesul de producție, cum sunt cele rămase în urma excavării de materii prime - cărbune, caolin, argilă, pietriș - de la sondele abandonate și altele asemenea, sunt obligați să ia măsurile necesare de amenajare și de nivelare, dându-le o folosință agricolă, iar dacă aceasta nu este posibil, o folosință piscicolă sau silvică, în termen de până la 2 ani de la încheierea procesului de producție.

(2) Beneficiarilor lucrărilor prevazute la alin. (1) nu li se va aproba scoaterea din producția agricolă sau silvică a altor terenuri, dacă nu s-au conformat dispozițiilor din acest articol.

(3) Execuția acestor lucrări se face de unități specializate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale*) și ale Ministerului Mediului și Pădurilor*), din fondurile prevazute de beneficiari, în condițiile legii.

ART. 102

(1) Liniile de telecomunicații și cele de transport și distribuție a energiei electrice, conductele de transport pentru alimentare cu apă, canalizare, produse petroliere, gaze, precum și alte instalații similare, se vor grupa și amplasa de-a lungul și în imediată apropiere a căilor de comunicații - sosele, cai ferate -, a digurilor, canalelor de irigații și de desecări și a altor limite obligate din teritoriu, în așa fel încât să nu se stănjenească execuția lucrărilor agricole.

(2) se abrogă

(3) Aprobarea în alte condiții decât cele prevazute la alin. (1) se da de organele prevazute la art. 94 și 95.

ART. 103

(1) Ocuparea terenurilor necesare remedierii deranjamentelor în caz de avarii și executarea unor lucrări de întreținere la obiectivele prevazute la art. 102, care au caracter urgent și care se execută într-o perioadă de până la 30 de zile, se vor face pe baza acordului prealabil al detinatorilor de terenuri sau, în caz de refuz, cu aprobarea prefecturii județului sau a Primăriei Municipiului București.

(2) În toate cazurile, detinatorii de terenuri au dreptul la despăgubire pentru daunele cauzate.

CAP. VIII

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol

ART. 104

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol are ca sarcină crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole și se execută pe baza de studii și proiecte la cererea proprietarilor, rezolvându-se următoarele probleme:

a) corelarea dezvoltării agriculturii din zonă cu celelalte activități economice și sociale, stabilind măsuri care să conducă la creșterea producției agricole și la exploatarea în ansamblu a teritoriului;

b) gruparea prin comasare a terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pământului, rezultate în urma asocierilor, stabilirea perimetrelor fiecărei proprietăți, comasând terenurile dispersate și rectificând hotarele nerational amplasate;

c) elaborarea de studii și proiecte de organizare și amenajare a exploatațiilor agricole;

d) stabilirea rețelei drumurilor agricole ca o completare a rețelei de drumuri de interes general, integrate în organizarea și amenajarea de ansamblu a teritoriului, în scopul efectuării transportului producției și accesului mașinilor agricole necesare procesului de producție.

ART. 105

Studiile și proiectele de organizare și amenajare a teritoriului agricol se elaborează de unitățile de studii, proiectare și cercetare de specialitate, centrale sau județene, și se supun discuției proprietarilor de terenuri din zona interesată. În cazul adoptării lor cu majoritatea de voturi a proprietarilor care dețin 2/3 din suprafața și aprobării de către organele agricole județene, aplicarea măsurilor și lucrărilor prevăzute devin obligatorii pentru toți proprietarii.

CAP. IX

Sanctiuni

ART. 106

Incalcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

ART. 107

Degradarea terenurilor agricole și silvice, a împrejurimilor acestora, distrugerea și degradarea culturilor agricole, a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, a bornelor și semnelor topografice sau geodezice, a monumentelor istorice și ansamblurilor și siturilor arheologice, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare a unor astfel de bunuri, precum și înlăturarea acestor măsuri, constituie infracțiuni de distrugere și se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal.

ART. 107¹

Schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor, așa cum sunt evidențiate la art. 78 alin. (1¹), fără aprobările legale în vigoare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei și cu sancțiunea complementară constând în desființarea lucrărilor și aducerea terenului în starea inițială pe cheltuiala contravenientului.

ART. 108 a fost abrogat

ART. 109 a fost abrogat

ART. 110

Incalcarea prevederilor art. 9 alin. (5) lit. c) și ale art. 10, prin declararea unor suprafețe de teren mai mici decât suprafețele pe care le dețin sau nedeclararea unei suprafețe de teren, deținute efectiv, constituie infracțiune de fals în declarații și se pedepsește potrivit prevederilor art. 292 din Codul penal.

ART. 110¹

Constituie contravenții la normele privind reconstituirea dreptului de proprietate următoarele fapte:

a) fapta persoanei fizice care are calitatea de membru al comisiei locale sau județene de aplicare a prezentei legi de a împiedica în orice mod sau de a întârzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, după caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate către persoanele îndreptățite, precum și eliberarea titlului de proprietate fără îndeplinirea condițiilor legale;

b) neafisarea datelor menționate în art. 27 alin. (4¹) de către primar în termen de 10 zile de la sfârșitul lunii precedente;

c) afisarea de catre primar a unor date privind reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate, care nu corespund realitatii.

d) fapta oricarei persoane fizice care are calitatea de membru al unei comisii de aplicare a prezentei legi de a absenta nemotivat de la oricare sedinta a acesteia;

e) fapta presedintelui comisiei de a lipsi de la sediul acesteia, in timpul programului de lucru, fara a desemna o persoana in masura sa ofere toate informatiile si documentele necesare controlului efectuat de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor sau prefect ori imputernicitii acestuia;

f) fapta oricarei persoane fizice de a impiedica sau de a limita accesul cetatenilor la informatiile de interes public privind aplicarea legilor fondului funciar;

g) fapta oricarei persoane de a impiedica, prin orice mijloace - inclusiv prin refuzul de a prezenta documentele sau informatiile solicitate - si in orice mod, efectuarea controalelor de catre imputernicitii Autoritatii Nationale pentru Restituirea Proprietatilor, prefect sau imputernicitii acestuia;

ART. 110²

Contravenitiile prevazute la art. 110¹ se sanctioneaza astfel:

a) cea de la litera a) cu amenda de la 100.000.000 lei la 300.000.000 lei;

b) cele de la literele b) si c) cu amenda de la 50.000.000 lei la 100.000.000 lei.

c) cea de la lit. d), cu amenda de la 500 lei (RON) la 1.000 lei (RON), pentru fiecare absenta nemotivata;

d) cele de la lit. e) si f), cu amenda de la 2.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON);

e) cea de la lit. g), cu amenda de la 50.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON).

ART. 110³

(1) Constatarea contravenitiilor si aplicarea sanctiunilor prevazute la art. 110¹ si art. 110² se fac de catre imputernicitii Autoritatii Nationale pentru Restituirea Proprietatilor si de catre prefect sau imputernicitii acestuia, in cazul membrilor comisiilor locale.

(2) In cazul in care organul de control considera necesar, organele de politie, jandarmerie sau alti agenti ai fortei publice, dupa caz, sunt obligati sa ii acorde concursul pentru obtinerea datelor si informatiilor necesare desfasurarii activitatii de control, precum si pentru indeplinirea oricaror alte activitati necesare in acest scop.

ART. 111

(1) Constituie contravenatii la normele privind evidenta, protectia, folosirea si ameliorarea terenurilor agricole sau silvice urmatoarele fapte, daca nu sunt savarsite in astfel de conditii, incat, potrivit legii penale, constituie infractiuni:

a) efectuarea de schimburi de terenuri si a schimbarii categoriei de folosinta a terenurilor de la superioara la inferioara, precum si folosirea definitiva sau temporara a terenurilor agricole si silvice in alte scopuri decat pentru productia agricola si silvica;

b) nedeclararea la organele judetene de cadastru funciar de catre posesori, in termen de 30 de zile de la aprobare, a schimburilor de terenuri si a schimbarii categoriei de folosinta a acestora, precum si a datelor cu privire la marimea suprafetelor si categoria de folosinta a acestora;

c) neluarea masurilor de catre posesorii de terenuri si de catre persoanele autorizate, pentru pastrarea in bune conditii a bornelor geodezice, topografice, a reperelor metalice de nivelment, a piramidelor si balizelor de semnalizare a punctelor geodezice, precum si degradarea si distrugerea lor din culpa;

d) nedecopertarea de catre beneficiarii de investitii a stratului fertil de sol, inainte de executarea lucrarilor de amplasare a unor obiective, si nedepozitarea acestui strat pe suprafetele stabilite de organele agricole, precum si neluarea masurilor de amenajare si nivelare a terenurilor ramase in urma excavarii de carbune, caolin, argila, pietris, sonde abandonate si altele asemenea;

e) amplasarea obiectivelor de orice fel, cu exceptia celor prevazute la art. 92, pe terenurile situate in extravilan, fara avizele si aprobarile prevazute de lege;

f) ocuparea si folosirea terenurilor aprobate a fi scoase definitiv sau temporar din productia agricola, inainte de a fi delimitate, bornate si predate;

g) degradarea terenurilor si culturilor prin depozitarea de materiale ori deseuri de pietris, moloz, nisip, prefabricate, constructii metalice, reziduuri, resturi menajere, gunoai si altele asemenea;

h) neluarea unor masuri corespunzatoare de catre persoane juridice sau fizice pentru evitarea afectarii terenurilor limitrofe prin reziduurile provenite din activitatea de productie si prin scurgeri de orice fel;

i) neredarea terenurilor agricole situate in extravilan, dupa expirarea perioadei aprobate pentru scoaterea temporara din circuitul agricol;

j) infiintarea culturilor energetice nonagricole, pe terenurile arabile situate in extravilan, fara respectarea prevederilor art. 92 alin. (4).

(2) Beneficiarilor care nu au redat terenurile agricole situate in extravilan in termenul prevazut la art. 93 alin. (3) nu li se va mai aproba scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a altor terenuri, pe o perioadă de 10 ani de la data constatării.

(3) În cazul constatării contravenției prevăzute la alin. (1) lit. e) în sarcina aceluiași beneficiar, nu se aprobă scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a altor terenuri deținute de acesta, situate în extravilanul unităților administrativ-teritoriale, pe o perioadă de 10 ani de la data constatării.

ART. 112

Contravențiile prevazute la art. 111 alin. (1) se sanctioneaza astfel:

- a) cele de la lit. a) - c), cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei;
- b) cele de la lit. d) - j), cu amenda de la 10.000 lei la 20.000 lei.

ART. 113

Sanctiunile se pot aplica si persoanelor juridice, dupa cum urmeaza:

- a) cele de la art. 111 lit. a) - c), cu amenda de la 10.000 lei la 20.000 lei;
- b) cele de la lit. d) - j), cu amenda de la 20.000 lei la 40.000 lei.

ART. 114

(1) Constatarea contravențiilor si aplicarea sanctiunilor se fac de catre specialistii imputerniciti in acest scop de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale si, dupa caz, de Ministerul Mediului și Pădurilor, de imputerniciti ai prefectului, precum si de împuternicți ai primarului.

(2) Prin actul de constatare se dispune cu privire la suportarea pagubelor de catre cei vinovati si, dupa caz, restabilirea situatiei anterioare privind redarea și repunerea în circuitul agricol.

ART. 115

In masura in care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevazute la art. 111 li se aplica dispozitiile Legii nr. 32/1968*) privind constatarea si sanctionarea contravențiilor, cu modificarile ulterioare.

CAP. X

Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 116

(1) Comisiile comunale, orasenesti si municipale, constituite potrivit prevederilor art. 12, vor efectua lucrarile si operatiunile stabilite de lege, din competenta lor, indiferent daca se reconstituie sau se constituie dreptul de proprietate ori se restituie terenuri prin ordinul prefectului, inaintand aceste lucrari, dupa caz, comisiilor judetene sau prefectului, in vederea eliberarii titlurilor de proprietate, respectiv emiterii ordinului prefectului.

(2) Comisiile prevazute la alin. (1) vor efectua operatiunile de punere in posesie, intocmind in acest scop procese-verbale pe care le vor inainta comisiilor judetene.

(3) In cazurile prevazute la art. 17, art. 30 alin. (2) si la art. 37, comisiile judetene, la propunerea comisiilor comunale, orasenesti si municipale, dupa caz, vor emite hotarari pentru titularii indreptatiti, in vederea stabilirii dreptului acestora la actiuni.

(4) Hotararea comisiei judetene se va transmite persoanelor fizice interesate si societatii comerciale in cauza, in termenul prevazut la alin. (1).

(5) Comisiile comunale, orasenesti si municipale isi inceteaza activitatea prin ordinul prefectului, iar comisiile judetene si, respectiv, a municipiului Bucuresti, prin hotarare a Guvernului.

ART. 117

Pe perioada cat functioneaza comisiile comunale, orasenesti si municipale, precum si comisiile de lichidare, membrii acestora, incadrati cu contract individual de munca, se considera delegati, iar ceilalti membri ai comisiilor primesc o indemnizatie ce se va stabili prin regulamentul de aplicare a legii.

ART. 118

Personalul de specialitate prevazut la art. 8 din Decretul-lege nr. 43/1990*) privind unele masuri pentru stimularea taranimii si activitatii economice a unitatilor agricole cooperatiste si de stat, care si-a desfasurat activitatea in unitatile agricole cooperatiste desfiintate sau reorganizate in societati comerciale, beneficiaza cu prioritate de dispozitiile art. 19 alin. (1) ori ale art. 21.

ART. 119

(1) Monumentele istorice, vestigiile si obiectivele arheologice, tezaurele care se vor descoperi la fata solului sau in subsol sunt sub protectia legii.

(2) Proprietarii si detinatorii de terenuri sunt obligati sa asigure integritatea acestora, sa sesizeze organele de stat si sa permita efectuarea lucrarilor de cercetare si conservare.

(3) Proprietarii terenurilor vor fi despagubiti pentru daunele suferite si pentru terenurile preluate in domeniul public, in bani, sau cu teren echivalent, dupa caz.

ART. 120

Timpul lucrat de fostii cooperatori in cadrul cooperativelor agricole de productie se considera vechime in munca la acordarea pensiei si a celorlalte drepturi de asigurari sociale.

ART. 121

Finantarea activitatii de cadastru funciar general, a lucrarilor geodezice, fotogrammetrice si organizare a teritoriului, precum si a bancilor de date aferente acestora, la nivel judetean si national, se va realiza de la buget.

ART. 122

Anexele nr. 1 si 2 fac parte integranta din prezenta lege.

ART. 123

(1) Prezenta lege intra in vigoare la data publicarii ei in Monitorul Oficial al Romaniei*).

(2) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga:

- art. 1-36 si 51-79 din Legea nr. 59/1974 cu privire la fondul funciar, publicata in Buletinul Oficial nr. 138 din 5 noiembrie 1974;

- Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele masuri pentru stimularea taranimii, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 17 din 30 ianuarie 1990, cu exceptia art. 8-11;

- Legea nr. 9/1990 privind interzicerea temporara a instrainarii terenurilor prin acte intre vii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 95 din 1 august 1990, cu exceptia art. 2;

- H.C.M. nr. 656/1975 pentru stabilirea si sanctionarea contraveniilor la normele privind evidenta, folosirea, protectia si ameliorarea terenurilor agricole, publicata in Buletinul Oficial nr. 74 din 16 iulie 1975;

- Decretul nr. 115/1959 pentru lichidarea ramasitelor oricaror forme de exploatare a omului de catre om in agricultura, in scopul ridicarii continue a nivelului de trai material si cultural al taranimii muncitoare si al dezvoltarii constructiei socialiste, publicat in Buletinul Oficial al Marii Adunari Nationale a Republicii Populare Romane nr. 10 din 30 martie 1959;

- orice alte dispozitii contrare prevederilor prezentei legi.

- Normele metodologice privind gestionarea Fondului de ameliorare a fondului funciar, constituit potrivit anexei nr. 1 la Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului administrației publice și al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 127/202/2002, cu modificările ulterioare."

Legea nr. 186 din 24 iulie 2017;

ART. II

(1) Pentru terenurile agricole situate în extravilanul unităților administrativ-teritoriale, pe care sunt amplasate construcții de orice fel edificate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, fără aprobarea de scoatere din circuitul agricol a acestor terenuri, se poate solicita scoaterea din circuitul agricol cu achitarea prin multiplicarea de trei ori a tarifului prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile pe o perioadă de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.